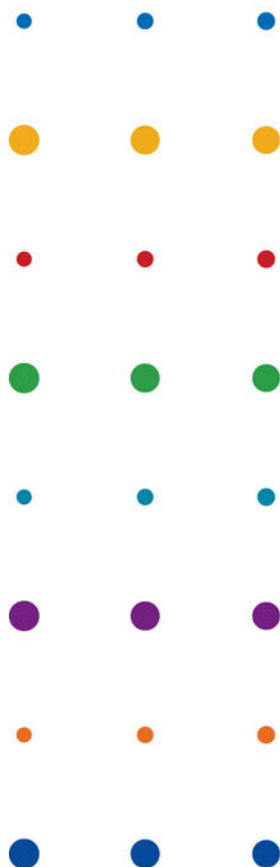

Afvalbakkenplan gemeente Westervoort

Rapport

Gemeente Westervoort

2 augustus 2010

Afvalbakkenplan gemeente Westervoort

Rapport

dossier : AC1498-003.307

registratienummer : BIM20101351AF

versie : 5

Gemeente Westervoort

augustus 2010

INHOUD**BLAD**

1	INLEIDING	2
1.1	Voorgeschiedenis	2
1.2	Doelstelling	2
1.3	Projectteam	3
1.4	Subsidieregeling impulsprogramma zwerfafval	3
1.5	Leeswijzer	3
2	WERKWIJZE	4
2.1	Stappenplan	4
2.2	Plaatsingsstrategieën	5
2.3	Specifieke strategieën Westervoort	6
3	PLAATSINGSPLAN AFVALBAKKEN	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Uitgangspunten	8
3.3	Overzicht per wijk	10
3.4	Totaaloverzicht investeringen	21
4	LEDIGING EN ONDERHOUD	23
4.1	Lediging in Westervoort	23
4.2	Onderhoud	24
	BIJLAGE 1: Eisen per locatietype	
	BIJLAGE 2: Wijkindeling Westervoort	
	BIJLAGE 3: Kaart Dorpsplein	
	BIJLAGE 4: Kaart Sonnedach	
	BIJLAGE 5: Hotspots kaart	

1 INLEIDING

1.1 Voorgeschiedenis

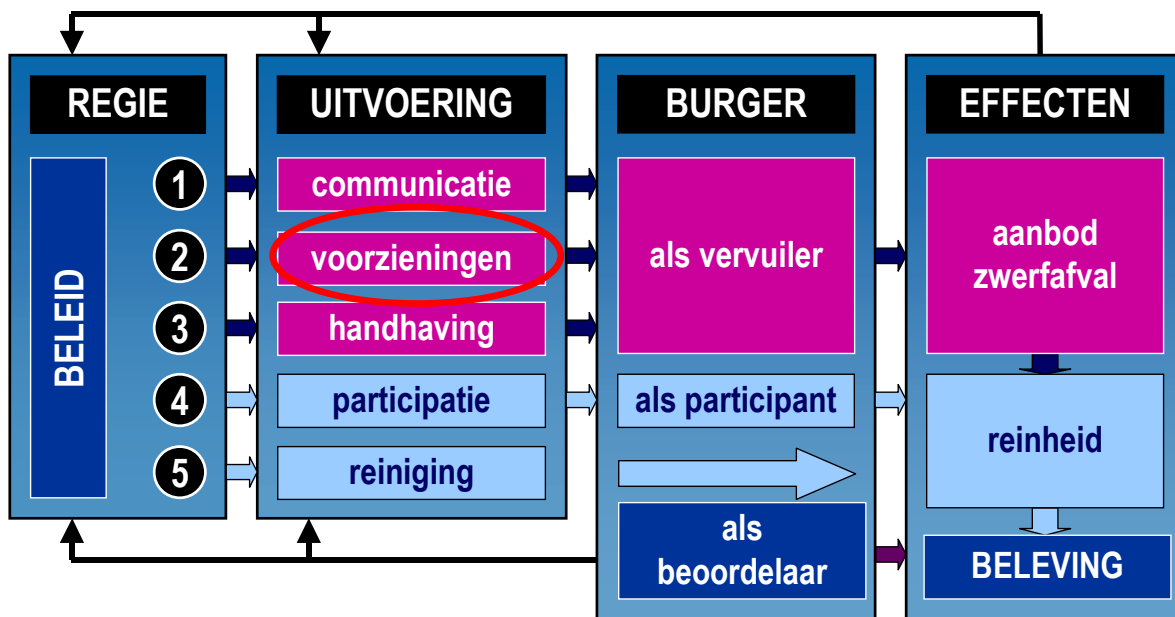
De gemeente Westervoort heeft in 2006 het basisproject zwerfafval afgerond. Doel van het basisproject was het formuleren van acties om te komen tot een optimale aanpak van zwerfafval binnen de gemeente Westervoort. Het basisproject bestond in de gemeente uit twee delen namelijk, een nulmeting en een plan van aanpak. De gemeente wil op basis van het Plan van Aanpak in 2009 en 2010 concrete stappen ondernemen om het zwerfafval in de gemeente terug te dringen. Eén van de voorstellen uit het basisproject betreft de verbetering van de afvalbakkeninfrastructuur in de gemeente.

De gemeente heeft besloten om de afvalbakkeninfrastructuur te verbeteren en is hiertoe in het najaar van 2009 gestart met het plusproject afvalbakken. Voor dit project is subsidie beschikbaar vanuit het Impulsprogramma Zwerfafval.

1.2 Doelstelling

De gemeente is mede verantwoordelijk voor een leefbare en duurzame openbare ruimte. Het primaire doel van het project is het verminderen van de hoeveelheid zwerfafval in Westervoort door het verbeteren van de afvalbakkeninfrastructuur. Hiernaast biedt het project ook mogelijkheden om de zichtbaarheid van de gemeentelijke inspanningen te bevorderen. Secundaire doelen zijn dan ook het verhogen van de betrokkenheid van burgers en bedrijven bij de aanpak van zwerfafval en het verbeteren van de zichtbaarheid van de gemeentelijke zwerfafvalaanpak. In figuur twee wordt het afvalbakkenplan geïncorporeerd in het vijfknoppenmodel. Het verbeteren van de afvalbakkeninfrastructuur is dus een onderdeel in het proces om de schoonbeleving van de openbare ruimte te verbeteren. De schoonbeleving is één van de onderdelen die de leefbaarheid van gebieden beïnvloeden.

Figuur 2 Het Vijfknoppenmodel

1.3 Projectteam

Voor de begeleiding en uitvoering van het afvalbakkenproject is een projectteam samengesteld. Dit team bestaat uit:

Tabel 1 Projectteam afvalbakkenproject

Naam	Functie
A. de Graaf	Beleidsmedewerker (gemeente Westervoort)
M. van Reij	Opzichter buitendienst (gemeente Westervoort)
A. Maatman	Beleidsmedewerker groen (gemeente Westervoort)
A. Voskamp	Beleidsmedewerker (gemeente Westervoort)
M. Aarnink	Adviseur afvalbeheer (DHV)
L. van Dien	Jr. adviseur openbare ruimte (DHV)

1.4 Subsidierегeling impulsprogramma zwerfafval

De gemeente Westervoort heeft de huidige situatie geïnventariseerd en kan met steun uit het Impulsprogramma Zwerfafval over gaan tot het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen uit het Plan van Aanpak. Naast het afvalbakkenproject voert de gemeente Westervoort ook nog de modules communicatie, participatie en monitoring uit. Waar mogelijk wordt gezorgd dat de projecten op elkaar aansluiten, zo versterken de projecten elkaar.

1.5 Leeswijzer

In dit afvalbakkenplan zal in hoofdstuk 2 nader worden ingegaan op de werkwijze en de strategieën voor de plaatsing en vormgeving van afvalbakken. In hoofdstuk 3 wordt het plaatsingsplan beschreven. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 de lediging en het onderhoud van de bakken besproken.

2 WERKWIJZE

2.1 Stappenplan

Afvalbakkenproject

In het project zijn de volgende stappen te onderscheiden:

1. voorbereiden project
2. inventarisatie afvalbakkeninfrastructuur doelgebieden
3. opstellen afvalbakkenplan
4. plaatsen en verplaatsen afvalbakken
5. evalueren afvalbakkenproject

In oktober 2009 is gestart met de voorbereidende werkzaamheden. Vervolgens is begin december 2009 een inventarisatie gemaakt van afvalbakkeninfrastructuur, de volheid van bakken en de vervuiling door zwerfafval. Vervolgens is dit afvalbakkenplan opgesteld. De volgende stap is de uitvoering van het afvalbakkenplan. Tenslotte zal het project worden geëvalueerd. Hierbij zal worden gekeken naar de vervuiling op straat en de volheid van de afvalbakken.

Voor de plaatsing van de afvalbakken in (een deel van) het centrum zal overleg gevoerd worden met de winkeliersvereniging. Deze organisatie zal op de hoogte gehouden worden van de voortgang van het afvalbakkenproject. Naast de ondernemers zullen ook de bewoners van Westervoort geïnformeerd worden over deze optimalisatieslag van de afvalbakkenstructuur in de doelgebieden. Dit zijn communicatieactiviteiten die verder beschreven worden in het communicatieplan van de gemeente Westervoort.

2.2 Plaatsingsstrategieën

Het weggooigedrag van een groot deel van de bezoekers en bewoners van Westervoort kan door middel van afvalbakken worden bijgestuurd. Het gaat dan over gevallen, waarin mensen in principe goede bedoelingen hebben, maar soms onverwacht of onbewust ongewenst gedrag vertonen. Hierbij aangetekend dat er altijd een kleine groep mensen resteert, die in gedrag niet zullen veranderen.

Er zijn vier belangrijke redenen waarom mensen niet altijd hun afval in een afvalbak gooien. Deze redenen zijn te vertalen naar strategieën voor de plaatsing en vormgeving van afvalbakken, zoals in de tabel 2 is weergegeven. Voor het bepalen van deze factoren is gebruik gemaakt van de CROW publicatie 209: "Afvalbakken in de openbare ruimte", leidraad voor vormgeving, plaatsing, lediging, en onderhoud. Deze strategieën worden toegepast in Westervoort bij het verbeteren van de vormgeving en plaatsing van afvalbakken om de vervuiling van zwerfafval te reduceren.

Tabel 2 Redenen waarom mensen afval niet in de bak gooien en plaatsings- en vormgevingstrategieën

Reden voor het ontstaan van zwerfafval	Strategie voor plaatsing en vormgeving
mensen zien de afvalbakken niet staan	<i>vindbaarheid</i> : maak de bakken goed vindbaar en herkenbaar
het is teveel gedoe/moeite	<i>gebruiksgemak</i> : verhoog het gebruiksgemak
het is niet leuk/prettig om te doen	<i>aantrekkelijkheid</i> : maak een bak aantrekkelijker
mensen vergeten of zijn even met het hoofd bij andere (belangrijkere) zaken	<i>bewustwording</i> : maak mensen ter plekke bewust van hun gedrag

Vindbaarheid

De vindbaarheid van afvalbakken kan worden verbeterd door plaatsing en vormgeving. De vindbaarheid kan qua vormgeving worden verbeterd door de opvallendheid te vergroten. Voorbeelden zijn kleur, grootte, vorm en extra signalen (beweging, licht of geluid). Ook de plaatsingskeuze van een afvalbak draagt bij aan de vindbaarheid. Mensen verwachten namelijk afvalbakken bij bepaalde plekken, zoals bij bankjes of in en uitgangen van grote (openbare) gebouwen. Ook uniformiteit is belangrijk bij de plaatsing. Daarom moeten bakken steeds op overeenkomende plekken worden geplaatst.

Gebruiksgemak

Afval gooien in afvalbakken kan makkelijker worden gemaakt door het gebruiksgemak van afvalbakken te vergroten door vormgeving en plaatsing. De belangrijkste vormgevingsinstrumenten die van invloed zijn op het gebruiksgemak zijn de grootte en plaats van de inwerpopening, de aan- of afwezigheid van een klep of andere afsluiting en de bediening daarvan. De toegankelijkheid en bereikbaarheid van afvalbakken beïnvloeden het gebruiksgemak in hoge mate. Dit geldt vooral voor de afstand die een gebruiker moet afleggen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen *passieve* en *actieve* loopafstand. De passieve loopafstand is de afstand naar de afvalbak die op de route van de gebruiker ligt. Deze afstand hoeft dus niet extra worden afgelegd. Een richtlijn voor de passieve loopafstand naar een afvalbak op gebruiksintensieve looproutes is 30 – 70 meter. De actieve loopafstand is de extra afstand die moet worden afgelegd om te afvalbak te bereiken. Een richtlijn voor de actieve loopafstand naar een afvalbak is maximaal 25 meter.

Aantrekkelijkheid

De gemeente kan afvalbakken aantrekkelijker maken door bijzondere vormgeving en kwalitatief hoogwaardige typen bakken. Voor speciale omgevingen kan voor een extra opvallende bak worden gekozen, maar in alledaagse omgevingen kan ook met subtielere vormgeving een aantrekkelijke bak

worden geplaatst. Daarnaast kunnen ook minder conventionele methoden worden toegepast, zoals extra signalen in de vorm van licht- en geluid of een boodschap die verschijnt bij het gebruik van de bak.

Bewustwording

Zwerfafval ontstaat vaak omdat mensen die in principe goede bedoelingen hebben, soms toch vergeten dat hun afval meegenomen moet worden of in een afvalbak moet worden gegooid. Kenmerk van deze groep overtreders is dat ze aanspreekbaar zijn. De eigen normen moeten weer geactiveerd worden (normactivatie). Door de juiste boodschap op of rond afvalbakken aan te brengen, worden mensen herinnerd aan de norm en gaan ze deze toepassen.

Er zijn een aantal methoden waardoor normactivatie een positieve werking kan hebben. Als eerste kan het plaatsen van een bord fungeren als geheugensteuntje voor mensen. Zij worden erop attent gemaakt dat er een afvalbak in de buurt staat waar zij hun afval kwijt kunnen. De boodschap op het bord moet positief van aard zijn zodat het inspeelt op het gevoel van mensen. Een andere meer indirecte vorm is een schone omgeving: 'schoon houdt schoon' is daarbij de gedachte. Gebruikers worden zich bewust van de norm en gooien minder snel afval op straat. Een vervuilde omgeving doet het omgekeerde.

Ook de vormgeving van de afvalbak kan uitnodigen tot bewustwording. De bak moet dan uitstralen dat het voor een bepaald soort afval bedoeld is. Dit kan het geval zijn met een asbak of een bak voor hondenpoep. Het weggooigedrag van een groot deel van de bezoekers en bewoners van Westervoort kan door middel van afvalbakken worden bijgestuurd. Het gaat dan over gevallen, waarin mensen in principe goede bedoelingen hebben, maar soms onverwacht of onbewust ongewenst gedrag vertonen. Een kleinere groep (asociale) groep mensen zal in gedrag niet veranderen door de aanwezigheid van afvalbakken.

2.3 Specifieke strategieën Westervoort

In de voorgaande paragraaf zijn algemene plaatsingsstrategieën toegelicht. In de gemeente Westervoort worden de volgende specifieke strategieën met nadruk opgepakt:

- Streven naar uniformiteit in afvalbakken.
- Plaatsing van bakken op hotspots waar dit nodig is.
- Efficiency afvalbakkeninfrastructuur verbeteren.
- Bewustwording (middels communicatie).

Uit de nulmeting is gebleken dat er verschillende typen bakken staan in Westervoort. Veruit de beste en ook meest voorkomende afvalbak in Westervoort is de Bammens Capitole. De CROW leidraad geeft aan dat uniformiteit belangrijk is, daarom wordt geadviseerd de andere typen bakken te vervangen. Op sommige plaatsen blijkt dat er juist erg veel bakken aanwezig zijn. Hier kan op worden bespaard door het aantal bakken te verminderen. Bewustwording is in Westervoort belangrijk voor het Dorpsplein. Met het plaatsen van andere, grotere bakken kan het plein esthetisch beter ogen en efficiënter te ledigen zijn. Tegelijk kan de plaatsing van nieuwe bakken een goede aanleiding zijn om afspraken te maken met de omgeving (bv. winkeliers).

3 PLAATSINGSPLAN AFVALBAKKEN

3.1 Inleiding

Met een goede plaatsing van de afvalbakken kan de gemeente Westervoort de hoeveelheid zwerfafval in de gemeente verminderen. In de leidraad "afvalbakken in de openbare ruimte" van de CROW en Stichting Nederland Schoon worden een aantal locatietypen onderscheiden. Voor elk van deze locatietypen worden specifieke kenmerken en adviezen met betrekking tot de plaatsing van afvalbakken beschreven. In dit plaatsingsplan wordt deze leidraad als uitgangspunt genomen.

In de gebieden zijn alle bestaande afvalbakken onderzocht en is gekeken of de plaatsing logisch is. Voornamelijk de afstand tussen afvalbakken in de winkelgebieden en de plaatsing nabij speelvoorzieningen in woonwijken was voor Westervoort relevant. Verder was er aandacht voor hotspots, maar door de winterperiode is nog geen beeld ontstaan van de vervuiling op piekmomenten. Daar is in het advies rekening mee gehouden. Uit het onderzoek is ook gebleken dat er in Westervoort voldoende afvalbakken staan, bijplaatsen op locaties waar op dit moment geen bakken geplaatst zijn is over het algemeen niet nodig.

Op maandag 7 december 2009 is in de wijken in Westervoort een afvalbakkenonderzoek uitgevoerd. Tijdens dit locatieonderzoek is gekeken naar de plaatsing van de bakken, het type bakken, de netheid van de bakken, de volheid van de bakken en de hoeveelheid zwerfafval in de directe omgeving van de bakken.

In dit hoofdstuk worden eerst de huidige situatie en algemene uitgangspunten beschreven. Daarna wordt per gebied advies gegeven over het optimaliseren van de afvalbakkeninfrastructuur.

Afbeelding 1: Verschillende typen afvalbakken in Westervoort

v.l.n.r. Bammens Capitole (standaardbak), Vandalismebestendige bak, Bammens Omnipole, Respo MR017 en een gele Bammens Capitole hondenbak.

De bovenstaande typen komen in Westervoort voor, naast deze typen zijn ook enkele blikvangers geplaatst door de gemeente. Van de drie worden er twee vervangen door een nieuwer type en er wordt er één bijgeplaatst.

3.2 Uitgangspunten

In de gemeente Westervoort staan voornamelijk afvalbakken van het type Bammens Capitole 50L. Deze bakken zijn goed voor ongeveer 80% van het totaal aantal. De bakken komen voor in het donkergroen, grijs en blauw. Dit zijn kwalitatief goede afvalbakken die de standaard zullen worden voor de hele gemeente. De standaardkleur voor afvalbakken wordt donkergroen en op alle nieuwe bakken wordt meteen een diftar-latje geplaatst (ter voorkoming van dumpingen).

Verder zijn er nog een aantal Respo MR017 43L bakken, deze vormen ongeveer 15% van het totaal. Ook bij de Respo bakken is de kleur wisselend. De overige bakken zijn: Bammens Minicontainers, Bammens Omnipole bakken. Het advies is deze te vervangen door groene Bammens Capitole bakken om eenheid te brengen in de afvalvoorzieningen.

De blikvangers en vandalismebestendige bakken vormen een uitzondering. Blikvangers zijn bedoeld voor een mobiele doelgroep (fietsers, auto), de functionaliteit kan niet worden vervangen door een standaardbak. De plaatsing van blikvangers kan uitkomst bieden bij doorgaande routes maar niet in woonwijken. In woonwijken leiden blikvangers tot meer afval naast de blikvanger en geven deze een gelegenheid om huisvuil te dumpen vanwege de grote inwerpopening.

Ook de huidige vandalismebestendige bakken wijken af van de standaard Bammens Capitole bakken. Belangrijk bij de keuze voor een versterkte bak is dat deze qua uiterlijk past bij de omgeving en bij voorkeur lijkt op de standaard afvalbak.

Hondenpoepbakken zijn in Westervoort allemaal van het type Bammens Capitole 50L en zijn uitgevoerd in het geel met afsluitbare klep. Deze bakken maken onderdeel uit van het hondenpoepbeleid en vallen daarmee buiten het afvalbakkenplan.

Differentiatie in gebiedstypen:

Verschillende gebiedstypen vereisen een specifieke aanpak. In Westervoort bevinden zich veel matig stedelijke woonwijken met speelvoorziening. De catalogus geeft aan dat hier vooral bij de speelvoorziening afvalbakken geplaatst kunnen worden. In straten met alleen woningen is het niet noodzakelijk om een afvalbak te plaatsen omdat deze gebieden doorgaans al vrij schoon zijn.

Voor industrieterreinen geldt dat een afvalbak kan worden geplaatst bij een informatievoorziening maar plaatsing langs bedrijfsgebouwen is niet noodzakelijk. Voor parken geldt dat per situatie gekeken moet worden of een bak noodzakelijk is. Wanneer bakken noodzakelijk zijn worden deze in de buurt van bankjes, visplaatsen, speelplaatsen of op de looproute in- en uit het park geplaatst.

In winkelcentra, buurtwinkelcentra en een markt wordt veel afval geproduceerd. Hier is voldoende capaciteit belangrijk. Ook de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid zijn aandachtspunten in deze gebieden.

Hotspots

Gezien de tijd van het jaar kan moeilijk worden gemeten welke bekende hangplekken zorgen voor een grote toename in zwerfafval. In de winter wordt minder gebruik gemaakt van de openbare ruimte, dat geldt ook voor groepen jongeren. Een advies voor deze plekken is om dit met de monitoring scherp in de gaten te houden; wanneer blijkt dat de locaties in de zomer wel meer vervuild zijn kan een standaard afvalbak worden geplaatst tenzij bekend is dat bakken hier vaak worden vernield. In dat geval kan gekozen worden voor een versterkte bak.

Vernielingen

Ook in Westervoort zijn er helaas mensen die de afvalbakken vernielen. De gemeente moet een afweging maken om op deze locaties te zorgen voor vandalismebestendige bakken, géén afvalbakken of het vaker vernieuwen van de bakken. Voor alle drie de opties zijn voor- en nadelen te noemen.

De aanpak met vandalismebestendige bakken is prijzig en uit onderzoek blijkt dat het momenteel gebruikte type alsnog beklad wordt, ook past dit type niet bij elke locatie even goed in het staatsbeeld. Een alternatief kan een Bammens Capitole Prestige bak zijn. Deze is verbeterd ten opzichte van de normale Capitole bak en komt in de plaats van de versterkte versie in het assortiment. Deze bak is slechts enkele tientjes duurder dan een standaardbak. Het niet plaatsen van bakken kan leiden tot meer zwerfafval, dit is afhankelijk van de locatie. Een andere optie is het plaatsen van goedkope plastic bakken die vaker kunnen worden vervangen tegen dezelfde kosten maar ook snel kapot zijn.

Welke optie de gemeente kiest kan het beste per locatie worden besloten. Wat het beste is hangt af van de frequentie van de vernieling en de aard van de locatie (is het absoluut noodzakelijk om precies daar een afvalbak te hebben). Wees voorzichtig met het plaatsen van speciale vandalismebestendige bakken, deze zijn veelal duur en drukken op het (beheer)budget.

Totaalbeeld

Het totaalbeeld van het locatieonderzoek van 7 december 2009 is weergegeven in tabel 3 Hierin staat per gebied het aantal bakken, het gemiddelde vullingspercentage en de hoeveelheid grof en fijn zwerfafval in de directe omgeving van de afvalbak. De genoemde gebieden komen overeen met de wijken van Westervoort en vier speciale locaties. Tot slot zijn van de doorgaande wegen de Klapstraat en Rivierweg apart genomen.

Tabel 3: Afvalbakken en zwerfafval

Gebied	Aantal bakken	Afvalbakken Vullingsgraad (in %)	Zwerfafval	
			grof	fijn
Het Ambacht	nvt	nvt	nvt	nvt
Naederhuyzen	5	9	3.5	4.0
Mosterdhof	3	7	3.0	3.7
Dorpsplein/Centrum	22	17	3.6	2.6
Vredenburg	3	13	4.3	3.8
Emmerik	27	13	4.0	3.5
Hoogeind	11	7	3.7	3.7
Ganzenpoel	13	17	4.2	3.6
Steenderens	10	11	4.4	4.0
Leigraaf	9	4	4.0	4.0
Broeklanden	14	5	4.0	3.6
Lange Maat	9	12	3.9	3.6
Kern	9	8	4.7	4.0
Rijndijk / IJsseldijk	7	41	4.0	3.7
Infrastructuur (Klapstraat, Rivierweg)	24	7	3.9	3.7
Totaal	166	12	4.0	3.6

De vullingsgraad van de afvalbakken was erg laag, gemiddeld was dit 12%. In nagenoeg alle gebieden komt de gemiddelde vullingsgraad niet boven de 20%. Alleen de afvalbakken aan de Rijndijk bij de oude

waterinlaat waren opmerkelijk vol (70-80%), deze zijn echter niet van de gemeente maar van het waterschap. Er werden geen afvalbakken aangetroffen die overvol waren. In de wijken bevinden zich niet evenveel afvalbakken, dit heeft te maken met verschillen in de aanwezigheid van voorzieningen in de wijken.

De lage vullingsgraad is vermoedelijk mede te verklaren door de weersomstandigheden voorafgaand aan de inventarisatie. De meting vond plaats op een maandag na een regenachtig, koud weekend. Hierdoor recreëren mensen minder lang buiten, logischerwijs produceren ze dan ook minder afval. Gezien de ingangsdatum van het project was het niet mogelijk een betere datum te kiezen voor de meting. De cijfers over de vullingsgraad zullen representatief zijn voor een koude winterperiode maar niet voor de zomer. Uit gesprekken met de gemeente blijkt dat de afvalbakken in de zomer voller zijn, maar wel voldoen aan de norm. Het verdient dus geen aanbeveling op basis van deze meting de capaciteit te verkleinen of te vergroten.

3.3 Overzicht per wijk

Westervoort kent tien woonwijken en vier gebieden met een speciale functie. De vier speciale gebieden zijn bedrijventerrein het Ambacht; het winkelcentrum op het Dorpsplein; het gebied met de sportcomplexen Naederhuyzen en de Rijndijk/de Schans (langs de IJssel). Daarnaast zijn van de doorgaande wegen de Klapstraat en Rivierweg apart genomen omdat deze niet duidelijk binnen één van de wijken vallen.

Bij de beschrijving van de locaties is een locatietype opgenomen. Deze typering is afkomstig uit de CROW leidraad 'afvalbakken in de openbare ruimte', publicatie nr. 209. Een beschrijving van deze locatietypen kan worden gevonden in Bijlage 1. De genoemde prijzen zijn richtprijzen voor afvalbakken excl. plaatsing.

AOR catalogus: van leidraad naar advies

De AOR catalogus geeft aan dat in woonwijken vooral afvalbakken nodig zijn bij speelvoorzieningen; op industrieterreinen bij informatievoorzieningen en bij infrastructuur langs looproutes. Ook in winkelcentra, markten en parkeerplaatsen zijn voldoende en aantrekkelijke afvalbakken nodig. In parken moet kritisch worden gekeken; alleen afvalbakken plaatsen waar nodig. Hiernaast bevat de AOR catalogus aanbevelingen over plaatsing, samenwerking en vorm.

Vaak zijn wijken combinaties van gebiedstypen. De AOR catalogus is bedoeld om per specifieke locatie te kijken naar de plaatsing van afvalbakken. Gebieden als het Dorpsplein (markt, winkelgebied, horeca) of Het Ambacht (industrieterrein, maar ook enkele kantoren) hebben kenmerken van meerdere gebiedstypen. Het is belangrijk per gebied een inschatting op maat te maken van welke maatregelen er genomen moeten worden.

Uitvoering van het onderzoek

De bestaande afvalbakken zijn gecontroleerd op vullingsgraad, zwerfafval rond de bak en kenmerken als scheefstand en vuil. Naast de controle van de bestaande afvalbakken zijn hotspots bezocht en is in de rest van de wijk gekeken naar locaties of een afvalbak noodzakelijk was.

3.3.1 Het Ambacht

Beschrijving locatie

Het Ambacht is het bedrijventerrein van de gemeente Westervoort. Het is gelegen ten noorden van het spoor, aan weerszijden van de Rivierweg. Het is een kleinschalige locatie. Locatietype: industrieterrein.

Huidige situatie

In dit gebied staan geen afvalbakken op openbare plekken en een groot deel van het terrein is in privaat beheer. Vervuilers zijn vooral medewerkers van bedrijven en (eenmalige) bezoekers. Het Ambacht is als hotspot aangewezen door de gemeente maar hier werd geen afwijkende vervuilingsgraad geconstateerd.

Advies

- Geen directe actie vereist.
- Ondernemers kunnen worden gewezen op de voordelen als zij zorgen voor goede voorzieningen (afvalbak en/of asbak) op het eigen terrein; namelijk een schonere omgeving. Dit kan opgenomen worden in het communicatieplan.

3.3.2 Naederhuyzen

Beschrijving locatie

Naederhuyzen is een kleine woonwijk ten noorden van de spoorlijn. De doorgaande weg is de Dorpsstraat, deze scheidt het gebied in twee delen; het woongebied en de sportvelden die zich ten noorden van deze weg bevinden. Locatietype: woonwijk (zonder speelvoorzieningen), sportterrein.

Huidige situatie

In het woongebied bevinden zich geen afvalbakken. Het betreft vijf korte straten waar een afvalbak ook niet noodzakelijk is, de straten zijn al schoon. Bij de sportvelden bevinden zich enkele Bammens Minicontainers waar een afbeelding van een hond op staat. Deze containers zijn echter groot en gericht op afval dat sporters en toeschouwers achterlaten. Bij het AVW sportveld staat nog een oude, besmeurde 'Respo' bak, deze kan worden vervangen door een Bammens exemplaar.

Advies

- Verwijder de afbeelding van een hond op de minicontainers, dit is een verkeerd signaal.
- Vervang de Respo bak door een standaard Bammens Capitole
- Ondanks dat er niet heel veel bakken aanwezig zijn rondom het terrein is bijplaatsen niet nodig. Op het sportterrein zelf zijn ook afvalbakken aanwezig en dit is voldoende.

Tabel 4: Overzicht investering Naederhuyzen

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	1	€ 350,-	€ 350,-

3.3.3 Mosterdhof

Beschrijving locatie

De Mosterdhof is een woonwijk waar nauwelijks verkeer van buiten door gaat. De begrenzing is de IJsseldijk, Brugweg en de Dorpsstraat. Locatietype: woonwijk (met speelgelegenheid).

Huidige situatie

De wijk telt drie afvalbakken. De plaatsing is logisch. Uniform zijn de bakken niet, er staan drie verschillende typen. De bak bij nr. 244 van het merk Respo is scheef en beklad en kan worden vervangen door een Bammens Capitole, hierdoor zijn twee van de drie bakken van hetzelfde type. De

vandalismebestendige bak kan blijven staan en kan wanneer vervanging nodig is worden vervangen door een versterkte Bammens Capitole. Gezien de hogere kosten van deze bakken en de goede staat van de huidige bak is het op deze locatie niet aan te bevelen deze bak direct te vervangen.

Advies

- Vervang de afvalbak bij het speelveld achter nummer 244 door een Bammens Capitole.
- Laat de huidige vandalismebestendige bak staan: deze is in goede staat en de kosten van directe verwijdering wegen niet op tegen de baten. Bij reguliere vervanging een Bammens Capitole Prestige plaatsen.

Tabel 5: Overzicht investering Mosterdhof

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	1	€ 350,-	€ 350,-

3.3.4 Dorpsplein/Centrum

Beschrijving locatie

Het Dorpsplein is het centrum van Westervoort. Het gaat niet alleen om het plein zelf, maar ook om de straten om dit plein heen en de parkeervoorzieningen. Het gemeentehuis, de bibliotheek en bekende winkelketens zijn op dit plein gevestigd. Er is op het Dorpsplein een overdekt winkelcentrum genaamd de Wyborgh. Locatietype: markt, winkelgebied, parkeerplaats, horeca.

Huidige situatie

Allereerst valt het grote aantal afvalbakken op. De bakken zijn allen van het type Bammens Capitole 50L in grijs of donkergroen. De plaatsing op het plein is prominent in het zicht. De afstand tussen de bakken is erg klein. Toch is het plein relatief vuil, er ligt vooral veel fijn zwerfafval op straat waaronder veel peuken. Het aanzicht wordt in de hand gewerkt door de metalen roosters rondom beplanting waar veel vuil tussen blijft zitten. De hotspot bij het fietsenhok van het gemeentehuis werd ten tijde van de monitoring niet vuiler aangetroffen dan de omliggende delen. Het plaatsen van meer afvalbakken is zeker niet nodig.

Advies

- Het straatbeeld wordt op het plein gedomineerd door afvalbakken. De bakken zijn vrij leeg, maar het is wel verstandig de capaciteit niet sterk te verkleinen in verband met piekmomenten. Een oplossing om het straatbeeld te verbeteren is het plaatsen van zes grotere afvalbakken op het Dorpsplein ipv. de twaalf Capitole bakken (in het gedeelte tussen de bibliotheek, gemeentehuis en Lidl).
- De metalen roosters kunnen worden opgevuld met extra grind of de roosters dienen periodiek worden gelicht waarna er onder wordt gereinigd.
- Wanneer een evenement plaatsvindt, zouden tijdelijke afvalbakken ook uitkomst kunnen bieden (bijv. op marktdagen, koninginnedag). Stem af met ondernemers / organisatie.
- Voor het terugdringen van het aantal peuken op straat kunnen asbakken worden gemonteerd op de afvalbakken. Ook zouden (horeca) ondernemers kunnen worden gestimuleerd een gevelasbak te monteren.

- De gemeente zou kunnen overwegen bij bushaltes een peukenbakje op de afvalbak te monteren. Eerst controleren of dit werkelijk een probleem vormt alvorens peukenbakken aan te schaffen. Voor een normale bak (bammens capitole) kosten deze €46.50.
- Zet handhaving, communicatie of participatie in om deze locatie schoner te krijgen. Vooral bewustwording bij ondernemers en publiek kan bijdragen aan een betere omgeving.
- Het aanpassen van het ledigingsregime kan worden opgepakt als de resultaten van monitoring daar aanleiding tot geven.
- Van de nieuwe bakken wordt er in ieder geval één geplaatst bij de plataan op het plein en er wordt gekeken of er een afvalbak dicht bij de bushalte geplaatst kan worden.

Tabel 6: Overzicht investering Dorpsplein

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Grijssen Constructo (zilverkleurig)	100 liter	6	€750,-	€4500,-
Grijssen Constructo (peukenbak, meerprijs!)	-	6	€150,-	€900,-

Afbeelding 2: Grijssen Constructo afvalbak

(foto: Grijssen, 2010)

3.3.5 Vredenburg

Beschrijving locatie

Vredenburg is een woonwijk gelegen tussen de Rijndijk, Vredenburgstraat en de Klapstraat. Locatietype: woonwijk met speelgelegenheid

Huidige situatie

De afvalbakken staan op een logische plek, bij speelplaatsen en groen. Twee van de onderzochte afvalbakken zijn vies. Op de hotspot nabij het voormalig openluchtzwembad werd geen opvallende hoeveelheid afval aangetroffen, hier is het dan ook niet nodig een extra bak te plaatsen. Mogelijk wordt in de zomer meer afval achtergelaten op de hangplek; op basis van bevindingen tijdens de monitoring kan besloten worden een standaard afvalbak te plaatsen.

Advies

- Vervang de Respo bak door een Bammens Capitole 50L

- *Reinig de bakken en verwijder bestickering.*
- *Monitor de hotspot nabij het voormalig zwembad; indien noodzakelijk een afvalbak plaatsen.*

Tabel 7: Overzicht investering Vredenburg

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	1	€ 350,-	€ 350,-

3.3.6 Emmerik

Beschrijving locatie

De wijk Emmerik bestaat voornamelijk uit woongebied. Daarnaast bevindt zich hier de sporthal. Een speciaal punt in de wijk is Sonnedach, een wooncomplex nabij het winkelcentrum Broeklanden. De wijk is begrensd door de Klapstraat en de Rijndijk. Ten noordwesten ligt de grens tussen de Goltackers/v.d. Hoevenstraat en de Vredenburgstraat. Locatietype: woonwijk (met speelvoorziening), sportvoorziening

Huidige situatie

De wijk kan worden verdeeld in drie specifieke onderdelen; de sporthal, Sonnedach en de woonwijk. Bij de sporthal staan voldoende bakken, deze staan echter wel scheef. Mogelijk is dit parkeerschade, de bakken staan vrij dicht op de parkeerplaatsen. Bij een volle parkeerplaats wordt het zicht op de bakken ontnomen. Bij Sonnedach zijn de bakken in goede staat, maar er staan teveel bakken op één locatie. Het is een locatie waar wellicht in de zomer redelijk veel mensen gebruik van maken, maar ongeveer 5-6 afvalbakken moet voldoende zijn. In de woonwijken zijn de bakken logisch geplaatst, alleen de bak bij Emmerik nr 54 is erg vol. De capaciteit van 35L is op zomerse dagen, wanneer er veel kinderen spelen vermoedelijk niet voldoende.

Abbeelding 3: Overvloed aan bakken bij wooncomplex Sonnedach (links), bakken sporthal (rechts)

Advies

- Verwijder de Respo bak bij de sporthal, vervang deze door een Bammens Capitole 50L.
- Herplaats de bakken zodat deze niet meer aan de achterzijde van een parkeerplaats staan maar aan de zijkanten waar ze beter zichtbaar blijven en de kans op (parkeer)schade minder is.
- Verwijder de overvloed aan bakken bij de vijver naast wooncentrum Sonnedach. Aan het water is tussen de bankjes zijn twee a drie bakken voldoende. Bovenaan leveren drie

afvalbakken op een goede plek ook voldoende capaciteit. Deze bakken kunnen worden opgeslagen en gebruikt voor reguliere vervanging of bijplaatsingen.

- Vervang de Omnipole 35L bak bij Emmerik nr. 54 door een Bammens Capitole 50L

Tabel 8: Overzicht investering Emmerik

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	2	€350,-	€700,-

3.3.7 Hoogeind

Beschrijving locatie

Hoogeind is een woonwijk begrensd door de Klapstraat, Heilweg, de Rivierweg en het groen in het verlengde daarvan. Locatietype: woonwijk (met speelvoorziening).

Huidige situatie

In de wijk bevinden zich 11 afvalbakken de plaatsing is goed en de staat van de bakken ook. De afvalbak aan de Mommenkamp is van een afwijkend type (vandalismebestendige bak) die goed is geplaatst. Toch blijft het speelveldje “de Spot” relatief vuil, dit is niet te voorkomen door het plaatsen van extra bakken.

Advies

- Wellicht kan door handhaving of communicatie de situatie op het speelveld “de Spot” bij de Mommenkamp worden verbeterd. Dit wordt beschreven in het communicatieplan of door de handhaving opgepakt.
- Afwijkende bak bij het speelveld schoonmaken maar niet vervangen. De staat van de bak is nog goed. Op termijn zou hier een versterkte Bammens Capitole geplaatst kunnen worden.

3.3.8 Ganzenpoel

Beschrijving locatie

Ganzenpoel is een woonwijk met een uitgebreide groenvoorziening, het is een wijk waar weinig verkeer doorheen gaat en die vooral bestaat uit laagbouw. De wijk wordt begrensd door de Rivierweg, Heilweg, het Geerken en de westzijde van de Rosmolen. Locatietype: woonwijk (met speelvoorziening).

Huidige situatie

In de wijk zijn de bakken verdeeld langs het groen. Dit is een logische verdeling omdat kinderen en hondenbezitters deze plekken veelvuldig gebruiken. De meeste bakken zijn wederom van het type Bammens Capitole en zien er goed uit. Een betonnen buis fungeert nu als afvalbak. Twee bakken zijn van een ander type (Respo MR017 en Bammens Omnipole). Over het winkelcentrum kan weinig worden gezegd aangezien dit wordt verbouwd.

Advies

- Vervang de Respo MR017 en Bammens Omnipole door Bammens Capitole bakken.
- Verwijder de betonnen buis en plaats een standaard Bammens Capitole bak.

Tabel 9: Overzicht investering Ganzenpoel

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	3	€ 350,-	€1050,-

3.3.9 Steenderens

Beschrijving locatie

De Steenderens is een rustige woonwijk van Westervoort. Een belangrijk deel van het gebied wordt ingenomen door het park Steenderens. Locatietype: woonwijk (met speelvoorziening), park.

Huidige situatie

In de woongebieden van de wijk Steenderens bevinden zich alleen Bammens Capitole bakken. De bakken waren in goede staat. Op de hotspot bij het kabouterpad in het park werd veel afval aangetroffen. In het park Steenderens zijn weinig bakken aanwezig omdat deze worden vernield. De omgang met deze locatie is heel ad hoc.

Advies

- Plaats een groene Bammens Capitole 50L afvalbak bij het kabouterpad
- De leidraad geeft aan heel kritisch te zijn met het plaatsen van afvalbakken in parken. Gezien de eerdere vernieling is het advies dan ook geen bakken te plaatsen behalve wanneer komende zomer (bij hoge gebruiksintensiteit) blijkt dat er echt één nodig is. Plaats dan als proef een Capitole Prestige afvalbak. Indien deze niet voldoet plaats een vandalismebestendige bak die goed bij de omgeving past (bij voorkeur in de standaard kleur donkergroen).
- Zet de vandalismebestendige bak nabij het Jufferblock recht en verwijder bekladding. Reinig ook de bank ernaast. Om scheefstand te voorkomen is het wellicht verstandig de bak lager te plaatsen. Bij reguliere vervanging een Bammens Capitole Prestige plaatsen.

Tabel 10: Overzicht investering Steenderens

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	1	€ 350,-	€350,-

Afbeelding 4: Hotspot nabij kabouterpad (links), scheve vandalismebestendige bak (rechts)

3.3.10 De Leigraaf

Beschrijving locatie

De Leigraaf is een rustige woonwijk die gelegen is tussen het spoor, de Rivierweg en het park Steenderens. Locatietype: woonwijk (met speelvoorziening)

Huidige situatie

De afvalbakken zijn bij speelvoorzieningen en het groen geplaatst. Dit is een logische keuze. In het park zijn de bakken goed geplaatst. De gele hondenbak staat scheef. Op de hotspot 'speelveldje de buis' werd geen afwijking aangetroffen.

Advies

- *Vervang de twee Respo MR017 bakken door Bammens Capitole bakken.*
- *Afvalbak bij 't Simpke verwijderen*

Tabel 11: Overzicht investering Leigraaf

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	2	€ 350,-	€700,-

3.3.11 Broeklanden

Beschrijving locatie

De Broeklanden is een woonwijk waarin ook een wijkwinkelcentrum is gelegen. Locatietype: woonwijk (met speelvoorziening), wijkwinkelcentrum.

Huidige situatie

In de wijk zijn vooral rond het winkelcentrum en rond de speeltuinen veel afvalbakken te vinden. Deze zien er over het algemeen goed uit en staan op goede locaties. De hotspot nabij de rotonde was relatief vuil, maar er staan voldoende afvalbakken. Wel kan hier de uniformiteit verbeterd worden door de Respo bakken te vervangen door Bammens Capitole bakken.

Op de hotspot bij het speelveldje 'de Bult' (Koeweide) ligt de aanwezige vervuiling zeker niet aan het aantal afvalbakken. Hier staan voldoende bakken van goede kwaliteit. Ook aan de plaatsing van de afvalbakken ligt het niet. Indien zwerfafval een probleem blijft vormen kan worden overwogen aan de andere 'knoppen' van het vijfknoppenmodel te draaien, bijvoorbeeld door de inzet van communicatie en/of handhaving.

Op de parallelweg richting het Candea College ligt veel zwerfafval. Ook hier geldt dat afvalbakken niet zinvol zijn, het publiek is mobiel (fietst) en zal niet afstappen om iets in de afvalbak te gooien. Een blikvanger kan wel resultaat opleveren bij het viaduct over de rivierweg.

Advies

- *Verwijder de Respo bakken en plaats hier standaard donkergroene Bammens Capitole afvalbakken*
- *Zet de andere knoppen (bv. handhaving, communicatie) in om op speelveldje de Bult (Koeweide) en de snoeproute vermindering van afval te realiseren.*
- *Plaats de reeds aangeschafte extra blikvanger op de zuidelijke parallelweg op een plaats waar veel afval wordt weggegooid, bijvoorbeeld nabij het viaduct (uitgang*

scheisprong) over de Rivierweg. Plaats de blikvanger niet direct op het viaduct omdat misgegooid afval wellicht op de weg terecht kan komen.

Tabel 13: Overzicht investering Broeklanden

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	4	€ 350,-	€1400,-

3.3.12 Lange Maat

Beschrijving locatie

De wijk Lange maat is een rustige woonwijk die wordt begrensd door de Rivierweg, Broekstraat en het verlengde daarvan, Klapstraat en Heilweg. Locatietype: woonwijk (met speelvoorziening)

Huidige situatie

In de woongebieden bevinden zich bijna alleen Bammens Capitole bakken. De bakken waren in goede staat. De gemeente plaatst bij speeltuinen doorgaans een bak, dit is in de Bergse Maat niet gebeurd bij de speeltuin bij nummer 119.

Advies

- *Plaats een Bammens Capitole afvalbak bij de speeltuin aan de Bergse Maat.*
- *Vervang de twee Bammens Omnipole bakken door Bammens Capitole bakken.*

Tabel 12: Overzicht investering Lange Maat

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	3	€ 350,-	€1050,-

3.3.13 Kern

Beschrijving locatie

De Wijk kern bestaat uit voornamelijk woongebieden. Het centrum rond het Dorpsplein valt in dit plan binnen een apart onderdeel. Locatietype: woonwijk (met speelvoorziening).

Huidige situatie

In de woongebieden bevinden zich verschillende typen afvalbakken. De bakken zijn over het algemeen in goede staat en de straten in de wijk zijn erg schoon. Er is geen reden om hier meer bakken te plaatsen, wel zou de uniformiteit kunnen worden verbeterd.

Advies

- *Vervang de twee Respo bakken op de Zuidelijke Parallelweg door Bammens Capitole 50L*

Tabel 13: Overzicht investering Kern

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	2	€350,-	€700,-

3.3.14 Rijndijk / IJsseldijk

Beschrijving locatie

Hiermee worden de wegen over de dijken bedoeld. De Rijndijk (de Schans) en de IJsseldijk. Locatietype: Infrastructuur, recreatiegebied.

Huidige situatie

Op de Rijndijk staan een aantal afvalbakken van het type Bammens Capitole. De bakken bij de oude waterinlaat zijn relatief vol. Dit had te maken met een dumping van (kranten) en onvoldoende lediging. De bakken stonken, vermoedelijk zijn ze al enige tijd niet geleegd. Deze bakken worden niet door de gemeente beheerd. Het aantal bakken is gezien de locatie prima. Op de IJsseldijk werd onder de brugweg vooral veel (grof) zwerfafval aangetroffen en richting de Veerдам aan de IJssel wordt veel zwerfafval achtergelaten. Aangeraden wordt op beide locaties een normale afvalbak te plaatsen.

Advies

- Plaats een Bammens Capitole afvalbak op de IJsseldijk nabij de onderdoorgang bij het spoor (Brugweg).
- Plaats een Bammens Capitole afvalbak bij de Veerдам (nabij het onverharde stuk richting het water).
- Neem contact op met de beheerder van de afvalbakken aan de Rijndijk (waterschap) indien deze niet tijdig worden geleegd.

Tabel 14: Overzicht investering IJsseldijk/Rijndijk

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	2	€ 350,-	€700,-

3.3.15 Infrastructuur

Beschrijving locatie

Hiermee worden de doorgaande wegen bedoeld die niet duidelijk binnen één wijk vallen. Dit zijn de Klapstraat en de Rivierweg. Locatietype: infrastructuur.

Huidige situatie

De bakken aan de Rivierweg en de Klapstraat zijn doorgaans in goede staat. De bakken zijn voornamelijk bij bushaltes geplaatst en op sommige plaatsen bij groen of veelgebruikte looproutes. De afstand tussen de afvalbakken is goed. De straten zijn redelijk schoon en er is dan ook geen reden meer afvalbakken te plaatsen. Voor de uniformiteit is het goed afvalbakken van hetzelfde type te hebben.

Advies

- *Vervang de Respo bakken door Bammens Capitole*

Tabel 15: Overzicht investering Infrastructuur

Type bak	Inhoud	Aantal	Prijs per bak	Kosten totaal
Bammens Capitole (donkergroen)	50 liter	8	€ 350,-	€2800,-

3.4 Totaaloverzicht investeringen

Het vervangen van afvalbakken is een kostbare aangelegenheid. De standaard Bammens Capitole bak is online te bestellen en verkrijgbaar in diverse uitvoeringen. De prijs voor een Capitole afvalbak incl. staander, betonvoet en diftar-lat bedraagt ongeveer 350 euro. Plaatsingskosten zijn daarin niet meegenomen. De afvalbakken van Grijsen kosten ongeveer 700 euro.

Tabel 16: Overzicht totale investeringen

	Te verwijderen afvalbakken	Te plaatsen afvalbakken	Kosten totaal	Opmerkingen
Het Ambacht	0	0	€ 0,-	
Naederhuyzen	1	1	€ 350,-	
Mosterdhof	1	1	€ 350,-	
Dorpsplein/Centrum	12	6	€ 5.400,-	Verwijderde bammens bakken kunnen worden ingezet in andere wijken. Incl. plaatsing asbakken. Wellicht hergebruik van deze 12 afvalbakken mogelijk afhankelijk van de staat.
Vredenburg	1	1	€350,-	
Emmerik	6	2	€700,-	Verwijderde bammens bakken kunnen worden ingezet in andere wijken. Hergebruik van 4 afvalbakken mogelijk (Sonnedach).
Hoogeind	0	0	€0,-	
Ganzenpoel	3	3	€1.050,-	
Steenderens	0	1	€350,-	
Leigraaf	3	2	€700,-	Eventueel afvalbak bij 't Simpke hergebruiken.
Broeklanden	4	4	€1.400,-	
Lange Maat	2	3	€1.050,-	
Kern	2	2	€700,-	
Rijndijk	0	2	€700,-	
Infrastructuur (Klapstraat, Rivierweg)	8	8	€3.850,-	
Diftarlatjes (60st.)	nvt	nvt	€1.770,-	Grove schatting is dat ongeveer 60 oude bakken nog geen diftarlatje hebben.
TOTAAL	43	37	€18.720,-	

Kostenbeperkingen

De totale investering is een aanzienlijk bedrag. Spreiding van de uitvoering, en daarmee de kosten, over een aantal jaren kan een goede optie zijn. De gemeente kan verder kosten beperken door de verwijderde

Bammens Capitole afvalbakken op het Dorpsplein, bij wooncentrum Sonnedach en 't Simpke te bewaren en deze waar mogelijk te herplaatsen. De kleur van de bakken is bij Sonnedach afwijkend.

De latjes om de inwerpopening te verkleinen zijn relatief prijzig. Wellicht kan de gemeente deze zelf produceren. Hierbij is het natuurlijk wel van belang dat het eigen product van goede kwaliteit is en op de bak kan worden bevestigd.

Risico's en onzekerheden

De besparing die kan worden gerealiseerd door het herplaatsen van nog goede afvalbakken moet kritisch worden bekeken. Dit hangt helemaal af van de staat van de bakken, de kosten van het verwijderen, eventuele opslag en herplaatsen. Andere kosten zijn (indien nodig) een nieuwe betonvoet en/of staander. De bakken die bij Sonnedach worden verwijderd kunnen (indien gewenst) overgespoten worden in de standaard donkergroene kleur. Voor de bakken op het Dorpsplein geldt dat eerst goed bekeken moet worden of deze nog goed genoeg zijn om te herplaatsen. In de meest ideale situatie kunnen alle zestien bakken (van Sonnedach en het Dorpsplein) worden herplaatst.

De kosten kunnen verder oplopen wanneer in de zomer blijkt dat op de hotspots en/of in park Steenderens noodzaak tot het plaatsen van afvalbakken is. Een proef doen met een beperkt aantal Bammens Capitole Prestige afvalbakken (richtprijs: €350 tot €400,-) verdient de voorkeur boven het plaatsen van speciale vandalismebestendige bakken die zwaar op het budget drukken.

4 LEDIGING EN ONDERHOUD

4.1 Lediging in Westervoort

Als een afvalbak te vol is, dan verliest deze zijn functie. Het is zelfs mogelijk dat er rondom een volle bak extra zwerfafval ontstaat, omdat het publiek toch van het afval af wil. Een goed ledigingregime voorkomt een dergelijke situatie. Het is lastig te bepalen wanneer een bak geleegd moet worden, als algemene leidraad kunnen de onderstaande twee kwaliteitsniveaus (A en B) met bijpassende eisen gehanteerd worden. Er worden slechts twee kwaliteitsniveaus onderscheiden omdat afvalbakken in principe altijd te gebruiken moeten zijn. Een te laag kwaliteitsniveau zou betekenen dat een te groot percentage niet hoeft te voldoen aan de norm. Hiermee verliest de afvalbak zijn functie. In dat geval kan beter worden overwogen geen afvalbak te plaatsen. De twee kwaliteitsniveaus zijn:

Kwaliteitsniveau A

Hiervoor moet minimaal 90% van de afvalbakken voldoen aan de volgende eisen:

- Een afvalbak mag maximaal met een volumepercentage van 80% gevuld zijn met afval;
- Er mag geen afval uit de afvalbak steken

Kwaliteitsniveau B

Hiervoor moet minimaal 80% van de afvalbakken voldoen aan de volgende eisen:

- Een afvalbak mag maximaal met een volumepercentage van 80% gevuld zijn met afval;
- Er mag geen afval uit de afvalbak steken

Tijdens het afvalbakkenonderzoek werden geen overvolle bakken aangetroffen. De frequentie van de lediging in Westervoort staat hieronder beschreven. De huidige ledigingsfrequentie ziet er als volgt uit:

Tabel 15: Ledigingsfrequentie

Doelgebied	Frequentie
Dorpsplein	6 x per week
Woonwijken	2 x per week

De afvalbak in de Wyborgh wordt door de winkeliersvereniging beheerd en is geen eigendom van de gemeente.

Lediging gebeurde tot voor kort door de firma van der Haar en is nu overgenomen door Presikhaaf. Er is geen reden om de ledigingsfrequentie aan te passen aangezien geen overvolle afvalbakken werden aangetroffen. Ook zal het aantal afvalbakken niet zodanig worden uitgebreid dat extra kosten gemaakt moeten worden voor lediging. Het gemeentelijk budget voor het legen van afvalbakken inclusief het schoon houden is €20.000.- op jaarbasis. Dit is een realistisch budget.

Actie gemeente:

De gemeente voert in de winter van 2010/2011 een proef van één maand uit waarbij afvalbakken in de wijken minder vaak worden geledigd. De bakken worden één keer per week geledigd in plaats van twee keer per week. Dit doet de gemeente omdat afvalbakken in deze periode nauwelijks vol raken en stankoverlast veel minder een probleem is dan in de zomer. Dit is een besparingsmogelijkheid of een kans om meer budget vrij te maken voor andere acties.

4.2 ONDERHOUD

Onderhoud

De effectiviteit van een afvalbak neemt aanzienlijk toe wanneer deze in goede staat verkeert, daarnaast verlengt het tijdig reinigen de levensduur. Dit betekent dat een afvalbak niet vies, beschadigd, bespoten met graffiti of beplakt is. Ook de omgeving van de afvalbak moet aan deze eisen voldoen.

Voor een goed onderhoud van afvalbakken gelden een aantal richtlijnen:

- Zorg voor een goede instructie van het personeel;
- Stel verwijderingcriteria op zoals 'kapot', 'wordt niet gebruikt' en 'wordt te vaak vernield';
- Zorg voor duidelijke richtlijnen voor vervanging en stel een verantwoordelijke voor onderhoud aan;
- Vervang kapotte onderdelen tijdig;
- Maak de binnenbak regelmatig schoon; dit voorkomt aanplakken, stank en het zwaarder worden van de binnenbak;
- Verwijder stickers, aanplakbiljetten, graffiti en dergelijke meteen;
- Maak de buitenbak regelmatig schoon;
- Verricht het onderhoud planmatig;
- Zorg dat de omgeving van de afvalbak schoon is.

Onderhoudskosten

De afvalbakken hebben geen afschrijvingstermijn maar worden vervangen wanneer dat nodig geacht wordt, daarom is het extra van belang heldere vervangingscriteria op te stellen. Het recht zetten van bakken gebeurt wanneer nodig door de eigen buitendienst en hier is geen specifiek budget voor opgenomen. Reiniging gebeurt gelijktijdig met het ledigen, hier is geen specifiek plan voor maar dit gebeurt naar behoefte en wordt gedaan door Presikhaaf en valt binnen het budget voor het ledigen.

Het budget voor vervanging van afvalbakken is €5200,- per jaar. Dit gaat puur om het aanschaffen van nieuwe bakken. Het budget voor vervanging is krap, gemiddeld kunnen hiermee alle de bakken elke 11-12 jaar worden vervangen. De gemiddelde afschrijvingstermijn voor afvalbakken ligt tussen de 6-9 jaar.

COLOFON

Opdrachtgever	: Gemeente Westervoort
Project	: Afvalbakkenplan gemeente Westervoort
Dossier	: AC1498-003.307
Omvang rapport	: 25 pagina's
Auteur	: Lennert van Dien
Bijdrage	:
Interne controle	: Frank Ebbink
Projectleider	: Marcel Aarnink
Projectmanager	: Jelle Hannema
Datum	: 2 augustus 2010
Naam/Paraaf	:

DHV B.V.

*Ruimte en Mobiliteit
Laan 1914 nr. 35
3818 EX Amersfoort
Postbus 1132
3800 BC Amersfoort
T (033) 468 20 00
F (033) 468 28 01
E info@dhv.com
www.dhv.nl*

BIJLAGE 1: LOCATIE EISEN PER GEBIEDSTYPE

Voor een aantal gebiedstypen zijn tips gegeven voor plaatsing van afvalbakken. Voor eigenlijk alle gebieden geldt dat degene die de locatie en het type van de bak bepaalt goed na moet denken over het type gebruiker en de activiteiten die de gebruiker nabij de bak ontplooit. Aandachtspunten per gebiedstype worden hieronder beschreven.

Winkelgebieden en markt

Plaatsingsrichtlijnen

Het winkelgebied valt onder de noemer 'winkelpromenade' en 'markt' (AOR-model locatietype 4 en 8). In het winkelgebied is de vindbaarheid en het gebruiksgemak van de afvalbakken extra belangrijk door de schaal waarop zwerfafval ontstaat. Dit betekent het plaatsen van aantrekkelijke en herkenbare (uniforme) bakken die passen bij de uitstraling van het gebied. Het gebruiksgemak is hoog omdat de mensen relatief druk zijn met andere zaken en snel zijn afgeleid. Een goede inwerpmogelijkheid is belangrijk. De afvalbakken dienen langs de actieve looproutes op een onderlinge afstand van 25 meter te zijn geplaatst. Op de passieve looproutes dient deze onderlinge afstand 50 meter (bandbreedte van 30 tot 70 meter) te zijn.

Plaatsingstips

- plaats bakken aan het begin en einde van een winkelgebied;
- plaats bakken bij uitgiftepunten (verkooppunten) van potentieel zwerfafval;
- let vooral op sterk met zwerfafval vervuilde locaties;
- probeer bij het beheer van de afvalbakken samen te werken met een winkeliersvereniging.

Vindbaarheid

Extra belangrijk door schaal. Bakken uniform vormgeven en plaatsen. Denk aan zichtbaarheid en zorg voor voorspelbare plaatsing. Gebruik grote bakken. Plaats aantrekkelijke en herkenbare bakken die goed passen bij de uitstraling van het gebied. Plaats zoveel mogelijk dezelfde bakken: uniformiteit. Plaats de afvalbak langs een looproute. Op passieve looproute 30 tot 70 meter. Op actieve looproute < 25 meter. In de regel zijn hier meer afvalbakken nodig dan gemiddeld.

Gebruiksgemak

Is extra belangrijk door schaal als er veel eenmalige bezoekers zijn. Mobiele bezoekers zijn bereid verder te lopen. Plaats de bakken langs looproutes, bij kruispunten en in en uitgangen. Loopafstand < 25 meter. Vanwege schaal extra capaciteit nodig. Een afsluiting mag. Zorg altijd voor voldoende capaciteit door veelvuldige lediging of extra grote afvalbakken of het plaatsen van meerdere afvalbakken. Plaats de bakken langs looproutes en afvalproductieplaatsen en zoveel mogelijk aansluitend op normale plaatsingspatroon. Zorg voor voldoende grote opening (zomogelijk meerdere openingen) bijvoorkeur niet afsluiten of minimale bediening. Goede inwerpmogelijkheden (bijvoorbeeld aan vier zijden).

Aantrekkelijkheid

Goede afsluiting is wenselijk. Plaats afvalbak niet meteen naast een zitplaats. Zorg voor voldoende grote opening (zomogelijk meerdere openingen) en minimale bediening. Loopafstand < 25 meter.

Bewustwording

Gebruik duidelijke borden/signalen bij afvalbakken.

Wijkwinkelcentrum

Plaatsingsrichtlijnen

De wijkwinkelcentra vallen onder de noemer "buurtwinkelcentrum" (AOR-model locatietype 5). Bij wijkwinkelcentra hoeven minder afvalbakken geplaatst te worden dan in het stadscentrum. Bij wijkwinkelcentra komen veelal dezelfde mensen en die zijn bereid om meer moeite te doen om hun afval kwijt te raken dan eenmalige gebruikers. Zichtbaarheid en/of voorspelbare plaatsing zijn hier van belang. Verder gelden dezelfde richtlijnen als bij winkelcentra.

Plaatsingstips

- kies voor een uniform plaatsingsbeleid;
- in voetgangersgebieden en passages en bij in- en uitgangen daarvan;
- bij verkooppunten;
- let er op dat de afvalbakken niet in de loop staan of in de routes van aan- en afvoer van goederen
- plaats de afvalbakken niet standaard tegen gevels;
- plaats de bakken in voetgangersgebieden en passages bij de in en uitgangen daarvan;
- probeer bij het beheer van de afvalbakken samen te werken met een winkeliersvereniging.

Vindbaarheid

Zichtbaarheid, opvallendheid en/of voorspelbare plaatsing zijn hier van belang vanwege mobiliteit publiek. Zorg voor uniformiteit in plaatsing. Plaats goed herkenbare bakken. Plaats de afvalbak langs een looproute. Op passieve looproute 30 tot 70 meter. Op actieve looproute < 25 meter.

Gebruiksgemak

Op locaties waar veelal dezelfde mensen komen is men bereid meer moeite te doen en hoeven minder afvalbakken geplaatst te worden. Mobiele mensen zijn bereid verder te lopen. Plaats bakken langs looproutes 30-70 meter, bijvoorbeeld bij kruispunten en in en uitgangen. Door de overzichtelijkheid van de situatie zijn minder afvalbakken nodig. Zorg voor voldoende grote opening (zomogelijk meerdere openingen) bijvoorkeur niet afsluiten of minimale bediening. Plaats de bakken langs looproutes en afvalproductieplaatsen en zoveel mogelijk aansluitend op normale plaatsingspatroon. Zorg altijd voor voldoende capaciteit door frequente lediging of extra grote afvalbakken of het plaatsen van meerdere afvalbakken.

Aantrekkelijkheid

Extra belangrijk vanwege schaal en regelmatig publiek. Opvallende bakken kan, maar laat deze goed aansluiten bij de omgeving. Ze moeten vooral schoon en onbeschadigd zijn.

Bewustwording

Maak mensen bewust van 'wat kan' door borden of andere signalen en van 'wat hoort' (normactivatie). Maak gedrag en eigen opvatting zichtbaar door vormgeving, maar vooral in plaatsing.

Parken

Plaatsingsrichtlijnen

Een park valt onder de noemer "Parken" (AOR-model locatietype 14). Hier hoeven de bakken minder opvallend geplaatst te worden. Door de overzichtelijkheid van de situatie hoeven er in parken minder afvalbakken geplaatst te worden dan gemiddeld. Bakken dienen geplaatst te worden bij bankjes, vis- en speelplaatsen e.d. Een beperkte capaciteit van de bakken volstaat.

Plaatsingstips

- wees kritisch met het aantal afvalbakken. Bekijk dus steeds of plaatsing echt nodig is;
- bij banken, voederplaatsen, visplaatsen, speelplaatsen etc.;
- plaats afvalbakken bij kruispunten en in- en uitgangen voor herkenning;
- controleer ook bij weinig gebruik de vullingsgraad goed en regelmatig.

Scholen

Plaatsingsrichtlijnen

Scholencomplexen vallen onder de noemer 'scholen' (AOR-model locatietype 6a). Bij dit locatietype dienen bakken opvallend te worden vormgegeven en geplaatst.. Zichtbaarheid moet goed zijn en plaatsing voorspelbaar. Ook dient de afvalbak langs een looproutte te worden geplaatst.

Plaatsingstips

- bij in- en uitgang van scholen (buiten het hek) ;
- gebruik binnen en buiten de school dezelfde bakken;
- plaatsen waar leerlingen pauzeren en consumeren, let op de aanlooproutes naar en van school;
- bij fietsstallingen, bij kruispunten en oversteekplaatsen;
- maak goede afspraken met een school over het beheer van afvalbakken.

Woonwijk met en zonder speelvoorzieningen

Plaatsingsrichtlijnen

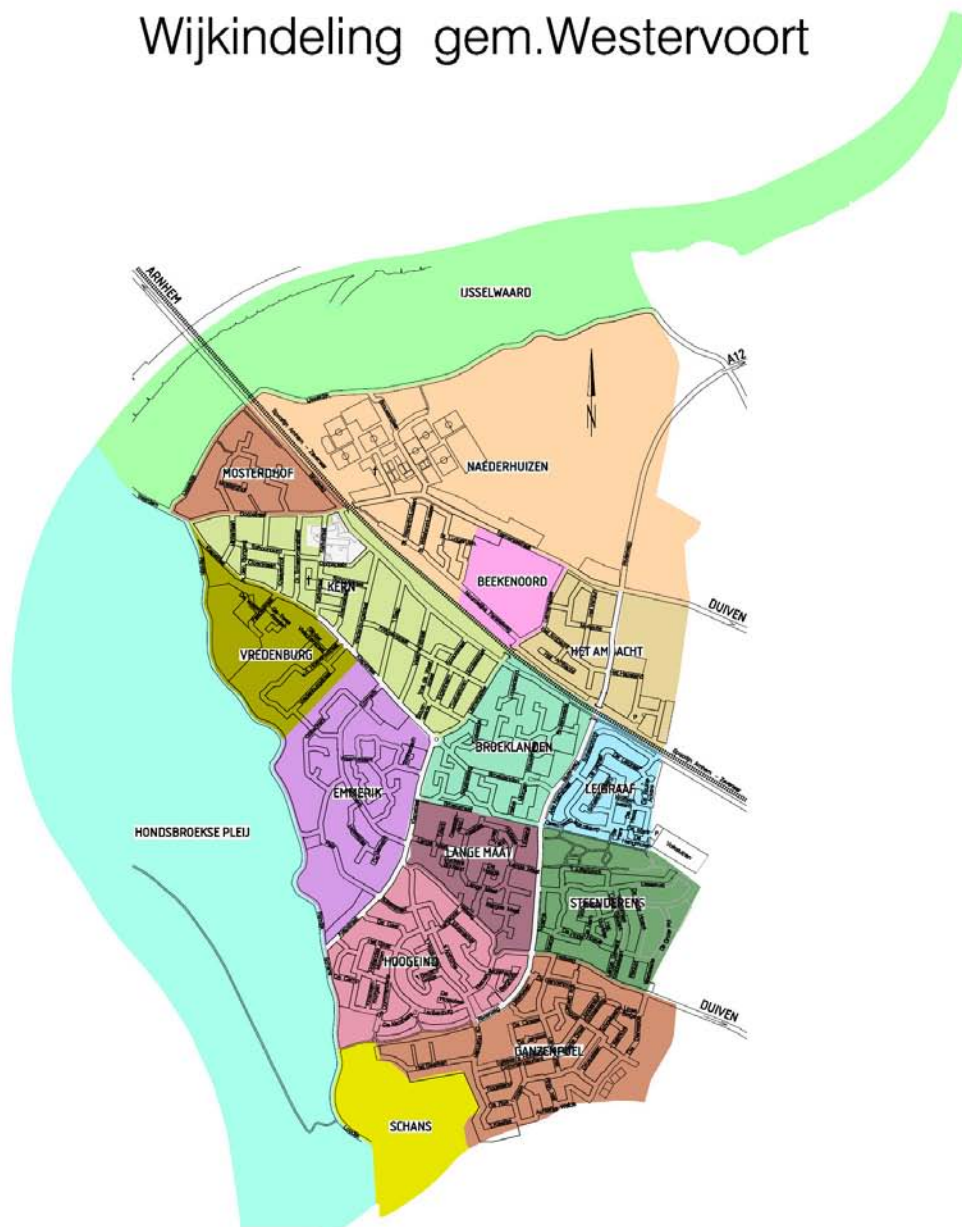
In woonwijken met een niet- of beperkt stedelijk karakter (AOR-model locatietype 2) en in dergelijke woonwijken met een speelvoorziening (AOR-model locatietype 3) kan worden volstaan met een beperkt aantal afvalbakken. In gewone straten zonder bijzondere gebouwen of speelvoorzieningen is een afvalbak doorgaans niet nodig. Bij speeltuinen, voetbalveldjes en andere voorzieningen gericht op spelen is een afvalbak wenselijk.

Plaatsingstips

- Wanneer afrastering aanwezig is worden afvalbakken binnen de afrastering geplaatst;
- Eventueel werken met afsluitingen in verband met insecten;
- Plaats de bakken bij voorkeur op verharde ondergrond;
- Plaats de bakken bij in- en uitgangen;
- Plaats geen bakken bij zandbakken of in de directe buurt van andere speelapparaten.

BIJLAGE 2: WIJINGDELING

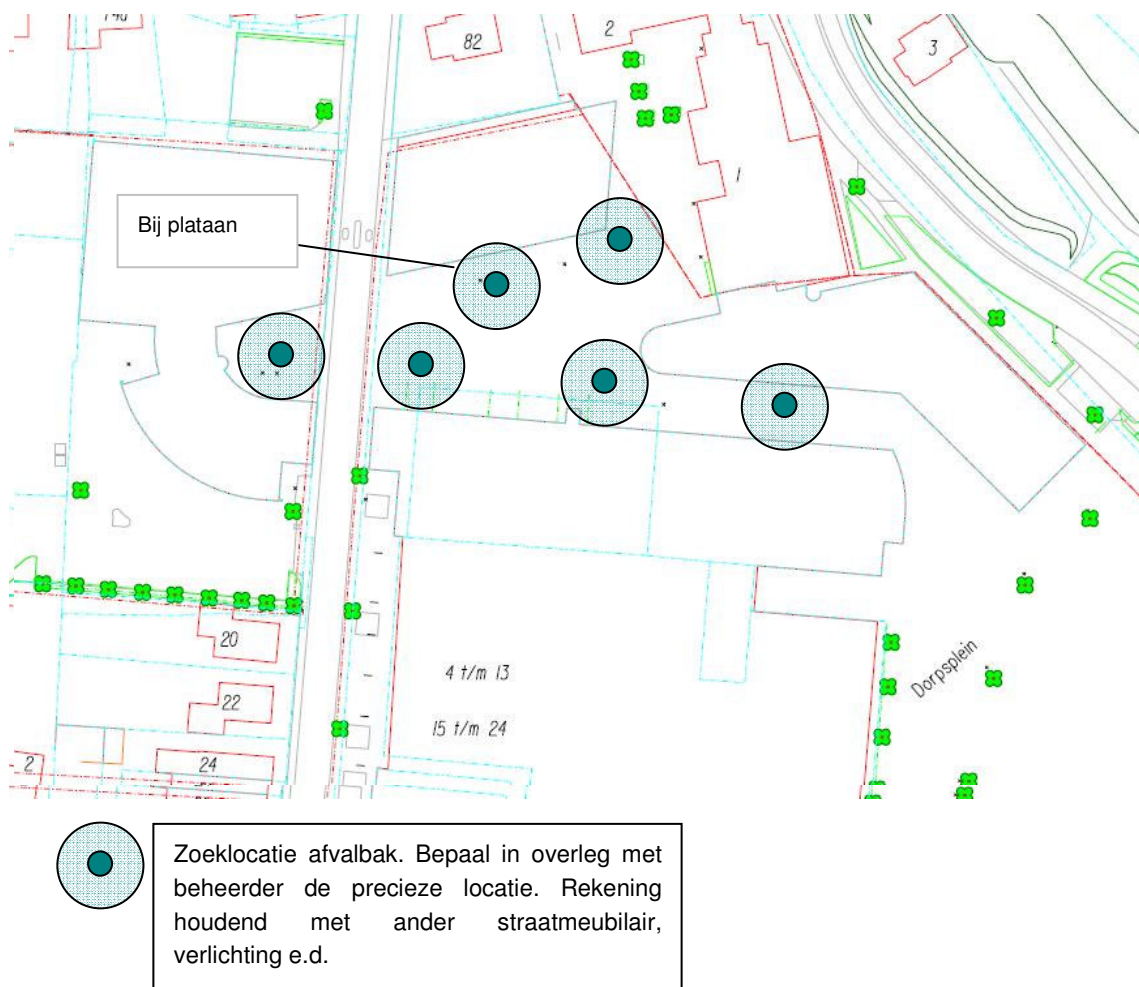
Wijkingdeling gem. Westervoort

BIJLAGE 3: TEKENING LOCATIES NIEUWE BAKKEN DORPSPLEIN

Dit betreft een mogelijkheid, de werkelijke plaatsing kan het beste in samenspraak met de beheerder worden bepaald.

BIJLAGE 4: LOCATIES BAKKEN SONNEDACH

Dit betreft een suggestie van te verwijderen bakken, de werkelijke verwijdering kan het beste in samenspraak met de beheerder worden bepaald.

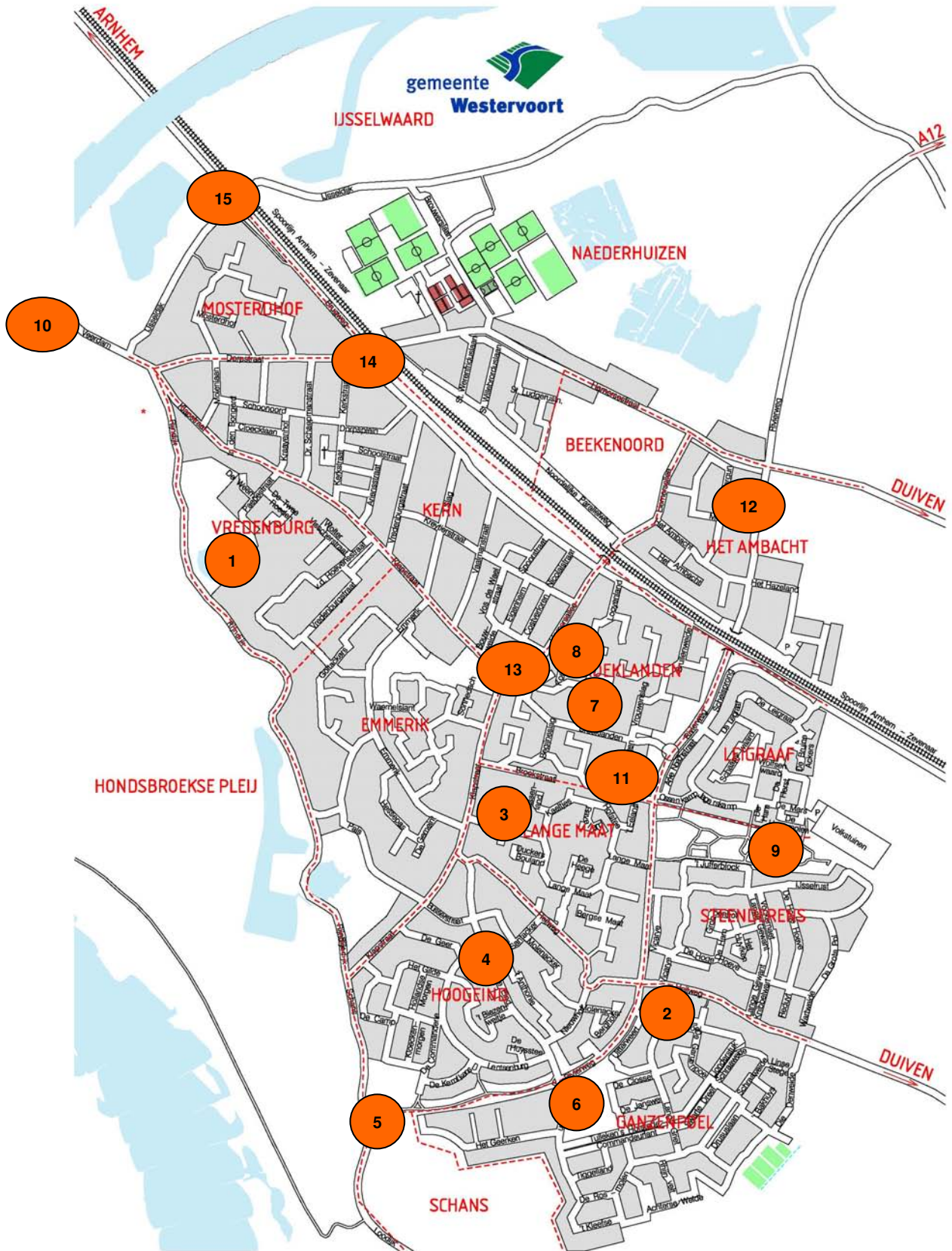

Suggestie te verwijderen afvalbak onderaan / aan het water.

Suggestie te verwijderen afvalbak bovenaan.

Bijlage 5: Hotspots kaart*

* Dit overzicht komt overeen met de situatie zoals eind 2009 bij de gemeente bekend was. Hangplekken maken onderdeel uit van dit overzicht. Sommige locaties zijn per definitie een hotspot voor anderen geldt dat het om een variabele plek gaat. Hotspots zoals op de kaart weergegeven:

1. Recreatie gebied de Waaij
2. Ganzenpoel, nabij C1000
3. Lange Maat, bij nr. 4
4. Sportveld Mommenkamp, de Spot
5. Rijndijk / de Schans, bij monument
6. Rosmolen, jongerencentrum At Last
7. Speelveldje de Bult
8. Koeweide
9. Park Steenderens, bij Kabouterpad
10. Veerdam aan de IJssel
11. Halve Morgen, flats nr. 169 – 171
12. Het Ambacht (nabij BP)
13. Broeklanden, rotonde bij bankje
14. Dorpsplein, fietsenhok bij gemeentehuis
15. IJsseldijk, onder spoorbrug